

Sygn. akt II C 133/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia S.R. Agnieszka Kania-Zamorska

Protokolant: sekr. sąd. Marta Mądzelewska

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2021 roku, w Ł.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko M. L.

o zapłatę

1. zasądza od M. L. na rzecz (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 5.317,18 zł (pięć tysięcy trzysta siedemnaście złotych osiemnaście groszy) z odsetkami umownymi w wysokości stanowiącej czterokrotność obowiązującej stopy lombardowej NBP, nie większymi jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od kwoty 4.748,35 zł (cztery tysiące siedemset czterdzieści osiem złotych trzydzieści pięć groszy) od dnia 7 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od M. L. na rzecz (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 87,69 zł (osiemdziesiąt siedem złotych sześćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt II C 133/20

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 16 sierpnia 2019 roku wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W., wniosła o zasądzenie od M. L. kwoty 5.317,18 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 7 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty od kwoty 4.748,35 zł oraz kosztów sądowych według norm przepisanych w kwocie 87,69 zł. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że strony łączyła umowa z dnia 9 maja 2013 roku o przyznanie limitu kredytowego i karty kredytowej, a pozwana nie wywiązała się z warunków umowy, co skutkowało jej wypowiedzeniem. Na dochodzoną pozew kwotę składają się: kwota 4.748,35 zł z tytułu należności głównej, kwota 532,48 zł z tytułu odsetek oraz kwota 36,35 zł z tytułu kosztów, opłat i prowizji.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k.4-5v., pismo k.17-20, pełnomocnictwo k.21-21v.)

W dniu 23 września 2019 roku Referendarz sądowy Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, uwzględniając powództwo w całości. Odpis nakazu zapłaty doręczono pozwanej w dniu 15 października 2019 roku.

W dniu 28 listopada 2019 roku pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 23 września 2019 roku. Zaskarżyła nakaz zapłaty w całości i wniosła o oddalenie powództwa w całości. Podniosła zarzut nieważności zawartej umowy kredytu gotówkowego, nieskuteczności wypowiedzenia umowy oraz naruszenia przepisów prawa w zakresie naliczania odsetek i opłat, a także zarzut sprzeczności dochodzonej przez powoda należności w tym zakresie z zasadami współżycia społecznego. Z ostrożności procesowej, wniosła o nieobciążanie pozwanej kosztami procesu oraz rozłożenie zasądanego świadczenia na 20 równych rat, płatnych miesięcznie do ostatniego dnia każdego miesiąca, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym Sąd wyda orzeczenie oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(nakaz zapłaty k.6v., dowód doręczenia k.7, sprzeciw od nakazu zapłaty k.7v.-8, pełnomocnictwo k.75)

Wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu przez pozwaną, postanowieniem z dnia 6 listopada 2019 roku, Referendarz sądowy Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego przekazał sprawę tutejszemu Sądowi, jako sądowi właściwości ogólnej.

(postanowienie k.12)

Na rozprawie w dniu 2 marca 2021 roku nikt się nie stawił.

(protokół rozprawy k.85)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 maja 2013 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. zawarła z M. L. umowę kredytu o korzystanie z karty kredytowej. Limit kredytu ustalono na 1.000 zł. Zgodnie z § 9 umowy, okres obowiązywania umowy wynosił 12 miesięcy i podlegał automatycznemu przedłużeniu o kolejne 12 miesięcy, o ile kredytobiorca nie wypowie umowy najpóźniej na 30 dni przed upływem okresu, na jaki została zawarta albo nie wystąpią inne zdarzenia określone w Regulaminie. W myśl § 3 umowy, wysokość oprocentowania dla każdego z P. Spłat Ratalnych nie może być wyższa niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. Kredyt był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, wynoszącej w dacie zawarcia umowy 18% w stosunku rocznym. Wedle § 4 ust. 1 umowy, spłata limitu kredytowego miała następować w okresach miesięcznych poprzez dokonywanie przez posiadacza rachunku kredytowego wpłat na wskazany w umowie rachunek bankowy, których wysokość i termin będą określone w wyciągu z rachunku generowanym każdego 21-ego dnia miesiąca i wysyłanym na adres korespondencyjny posiadacza rachunku kredytowego w terminie pięciu dni roboczych od daty jego wygenerowania. Za dzień spłaty uznawany był 24 dzień od daty generowania wyciągu. W myśl § 4 ust. 7 umowy, w przypadku braku wymaganej spłaty minimalnej w terminie określonym na wyciągu, bank był uprawniony do naliczania odsetek karnych. Stopa odsetek karnych miała charakter zmienny, na dzień zawarcia umowy wynosiła 18% i była równa czterokrotności aktualnej na dany dzień stopy kredytu lombardowego NBP. Stosownie do § 10 ust. 6 umowy, w przypadku braku zwrotu przez kredytobiorcę wykorzystanego limitu w terminie 30 dni, począwszy od 31 dnia, bank jest uprawniony do naliczania dalszych odsetek za dalszy okres korzystania z kwoty wykorzystanego limitu. Zgodnie z § 15 ust. 1 umowy, każdej ze stron przysługuje prawo wypowiedzenia umowy w formie pisemnej. Kredytobiorca mógł wypowiedzieć umowę z zastrzeżeniem zapisów § 14 ust. 3, z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia. Bankowi przysługiwało prawo do wypowiedzenia umowy, z zachowaniem dwumiesięcznego okresu wypowiedzenia i tylko z przyczyn określonych w Regulaminie. Zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji dla karty kredytowej V. Castorama opłata roczna za kartę główną wynosi 25 zł. W przypadku wymaganej spłaty minimalnej na Planie Podstawowym, bank miał prawo pobierać 4% kwoty wykorzystanego kapitału oraz należne opłaty, prowizje i odsetki w kwocie co najmniej 20 zł.

(dowód: umowa k.24-25v. i k.66-67 v., Tabela Opłat i Prowizji k.26-26v., 28-28v., k.68-68 v, oświadczenie kredytobiorcy k.27-27v., k.69-69 v.)

Zgodnie z § 5 ust. 1 Regulaminu przyznawania i korzystania z limitu kredytowego i kart kredytowych „partnerskich” rozwiązanie umowy następuje między innymi po upływie okresu wypowiedzenia umowy. W myśl § 5 ust. 5

Regulaminu, z dniem wymagalności spłaty wskazanym w wyciągu z rachunku kredytowego, generowanym po upływie okresu wypowiedzenia umowy, całość zobowiązań posiadacza rachunku kredytowego wobec banku z tytułu wykorzystanego limitu kredytowego, odsetek, opłat i prowizji staje się wymagalna. Posiadacz rachunku kredytowego jest zobowiązany niezwłocznie uregulować wszelkie należności wobec banku. Stosownie do § 6 ust. 1 Regulaminu, bank może wypowiedzieć umowę, w szczególności, w przypadku braku wymaganej spłaty minimalnej przez okres 2 miesięcy, po uprzednim wezwaniu posiadacza rachunku karty w trybie określonym w umowie, do zapłaty zaległych spłat minimalnych lub ich części w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Stosownie do § 6 ust. 2 Regulaminu, o wypowiedzeniu umowy bank zawiadamia posiadacza rachunku kredytowego pisemnie, podając powód wypowiedzenia oraz informując o dalszym trybie postępowania, w szczególności o wysokości zadłużenia, wobec banku i terminie spłaty tego zadłużenia. Wedle § 6 ust. 4 Regulaminu, wypowiedzenie umowy limitu oznacza równoczesne wypowiedzenie umowy o kartę (o ile została zawarta).

(dowód: kserokopia regulaminu k.29-35)

M. L. korzystała z przyznanego limitu kredytowego.

(dowód: zestawienie transakcji z rachunku karty kredytowej k.36-66v.)

Pismem z dnia 12 lutego 2019 roku, doręczonym w dniu 22 lutego 2019 roku, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 1.068,36 zł z tytułu umowy o kartę kredytową z dnia 9 maja 2013 roku w terminie 14 dni roboczych od daty doręczenia wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Jednocześnie, poinformowano pozwaną o możliwości złożenia pisemnego wniosku o restrukturyzację zadłużenia, która obejmować będzie pozostałą do spłaty kwotę kredytu w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma.

(dowód: wezwanie do zapłaty k.58-58v., dowód doręczenia k.60A)

Pismem z dnia 9 maja 2019 roku, doręczonym w dniu 20 maja 2019 roku, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wypowiedziała M. L. umowę o kartę kredytową numer (...) z dnia 9 maja 2013 roku z zachowaniem 61-dniowego terminu wypowiedzenia. Jednocześnie wezwano pozwaną do zapłaty kwoty 5.170,08 zł, w tym kwoty 4.748,35 zł z tytułu kapitału, w terminie 61 dni od daty otrzymania pisma. Powódka poinformowała pozwaną, że po upływie okresu wypowiedzenia cała należność z tytułu udzielonego kredytu staje się wymagalna i będą od niego naliczane odsetki karne według oprocentowania dla należności przeterminowanych, które na dzień owego pisma wynoszą 10% w stosunku rocznym.

(dowód: wypowiedzenie umowy k.59-59v., dowód doręczenia k.60)

W dniu 6 sierpnia 2019 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wystawiła wyciąg z ksiąg bankowych, w którym wskazano, że (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. przysługują wierzytelności względem M. L. z tytułu umowy z dnia 9 maja 2013 roku o korzystanie z karty kredytowej w łącznej wysokości 5.317,18 zł, w tym tytułem należności głównej kwota 4.748,35 zł, kwota 532,48 zł tytułem odsetek oraz kwota 36,35 zł tytułem kosztów, opłat i prowizji. Ponadto, wskazano, że od dnia 7 sierpnia 2019 roku naliczane są dalsze odsetki od kwoty 4.748,35 zł, w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie.

(dowód: wyciąg z ksiąg bankowych k.23)

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o powołane wyżej dowody, które zostały uznane w całości za wiarygodne. Podkreślenia przy tym wymaga, że stan faktyczny sprawy był bezsporny w zakresie faktu udzielenia kredytu oraz zaprzestania jego spłaty przez pozwaną. Nadto pozwana nie kwestionowała w żaden sposób wysokości dochodzonego przez powoda roszczenia, zaś jej zarzuty ogniskowały się wyłącznie na kwestii nieważności zawartej umowy, nieskuteczności wypowiedzenia umowy, sprzeczności dochodzonego roszczenia z zasadami współzycia społecznego, naruszenia przepisów w zakresie naliczania odsetek i prowizji oraz żądania rozłożenia jego spłaty na raty. Po

złożeniu sprzeciwu od nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, nie podejmowała dalszej obrony w toku procesu, nie zgłosiła żadnych wniosków dowodowych, w tym dotyczących rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty. Wraz z doręczeniem pełnomocnikowi pozwanej odpisu pisma pełnomocnika powoda z datą 14 lutego 2020 roku, zarządzeniem z dnia 23 marca 2020 roku, doręczonym w dniu 19 maja 2021 roku, pełnomocnik pozwanej został zobowiązany do złożenia pisma, w którym ustosunkuje się do twierdzeń strony powodowej w terminie 14 dni - pod rygorem zwrotu pisma oraz zgłoszenia w terminie 14 dni wszelkich twierdzeń, zarzutów i dowodów pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych. Po doręczeniu powyższego zobowiązania, pełnomocnik pozwanej nie zgłosił żadnych nowych zarzutów ani nie zakwestionował wyliczenia objętego pozwem zadłużenia pozwanej przedstawionego przez stronę powodową. Ani pozwana i nie jej pełnomocnik stawili się na rozprawie w dniu 2 marca 2021 roku. W tym stanie rzeczy, biorąc pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, Sąd uznał wysokość dochodzonego przez powoda roszczenia w zakresie należności głównej z tytułu spłaty kapitału, odsetek umownych od czynności prawnej i odsetek umownych od należności przeterminowanych, a także prowizji i opłat za okoliczności przyznane w myśl art. 230 k.p.c.

Na rozprawie w dniu 2 marca 2021 roku Sąd oddalił wniosek pozwanej o odroczenie rozprawy w tym dniu z uwagi na chorobę, gdyż nie zachodziły podstawy do odroczenia rozprawy, w tym przewidziane w art.214 § 1 k.p.c. Powódka i pozwana zostały prawidłowo zawiadomione o terminie rozprawy w dniu 2 marca 2021 roku przez pełnomocników (dowody doręczenia k.84). Pozwana M. L., reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, nie była zobowiązana do osobistego stawiennictwa na rozprawie, nie zachodziła bowiem potrzeba podjęcia jakichkolwiek czynności procesowych czy dowodowych wymagających osobistego udziału pozwanej na rozprawie. W tej sytuacji, nieobecność pozwanej na rozprawie nie stanowiła przeszkody do przeprowadzenia i zamknięcia rozprawy. Albowiem, jak powszechnie przyjmuje się w doktrynie i orzecznictwie, wydarzenie dotyczące osobiście strony (np. choroba), skutkujące jej nieobecnością na rozprawie, uzasadnia odroczenie rozprawy tylko wtedy, gdy jej obecność zarządził sąd albo gdy obecności tej wymaga dokonanie czynności procesowej, której nie może dokonać pełnomocnik - na przykład przesłuchanie w charakterze strony. W niniejszej sprawie, pozwana nie została przez Sąd zobowiązana do osobistego stawiennictwa na rozprawie w dniu 2 marca 2021 roku. Pełnomocnik pozwanej, w zakreślonym przez Sąd terminie do zgłoszenia wniosków dowodowych, nie wniósł o przesłuchanie pozwanej w charakterze strony. Konkludując, wniosek pozwanej o odroczenie rozprawy nie zasługiwał na uwzględnienie, zmierzał do zbędnego przedłużenia postępowania i stanowił naruszenie przewidzianej w art.3 k.p.c. zasady postępowania zgodnie z dobrymi obyczajami.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wносиła o zasądzenie od pozwanej kwoty 5.317,18 zł z tytułu umowy o przyznanie limitu kredytowego i korzystanie z karty kredytowej z dnia 9 maja 2013 roku, która została wypowiedziana wobec naruszenia przez pozwaną jej warunków.

Bezspornym w niniejszej sprawie pozostawało, że pomiędzy (...) Agricole Bank (...) z siedzibą we W. a pozwaną M. L. zawarta została umowa kartę kredytową z dnia 9 maja 2013 roku. Pozwana ostatecznie nie kwestionowała ani faktu zawarcia wskazanej umowy o kartę kredytową, wysokości uzyskanej kwoty kredytu, faktu braku spłaty całości zobowiązania, zaległości w spłacaniu kredytu, które skutkowały wypowiedzeniem umowy kredytu, jak również wysokości wierzytelności dochodzonej w niniejszym postępowaniu. W sprzeciwie od nakazu zapłaty podniosła jedynie w sposób lakoniczny zarzut nieważności zawartej umowy kredytu, nieskuteczności wypowiedzenia umowy, naruszenia przepisów ustawy o kredycie konsumenckim w zakresie naliczania odsetek i opłat oraz naruszenia zasad współżycia społecznego w tym zakresie. Pozwana nie kwestionowała powództwa co do wysokości.

Zgodnie z art.69 ust.1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia spornej umowy, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Z kolei, jak wynika z art.3 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim, w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia spornej umowy (tj. z dnia 26 września 2014 roku, Dz.U. z 2014 roku, poz. 1497), przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt, w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi.

W ocenie Sądu, umowa kredytu zawarta przez pozwaną z powódką była umową ważną, skuteczną i odpowiadającą unormowaniom przepisu art.69 ust.1 ustawy Prawo bankowe oraz obowiązującym na datę zawarcia przedmiotowej umowy (9 maja 2013 roku) przepisom ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715 ze zm.). W niniejszej sprawie, stopa odsetek od kapitału i odsetek za opóźnienie od zadłużenia przeterminowanego była z góry oznaczona w umowie i wynosiła odpowiednio 18% w skali roku oraz czterokrotność stopy lombardowej NBP, a zatem była zgodna z regulacją przepisu art.359 § 2[1] k.c., obowiązującą w dacie umowy, stanowiącą, iż maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne).

Natomiast, stosownie do art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 roku ustawa o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830), zmieniającej od dnia 1 stycznia 2016 roku między innymi przepisy kodeksu cywilnego dotyczące odsetek, do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Umowa przewidywała możliwość pobierania przez bank opłat i prowizji zgodnie z zapisami umowy oraz Taryfy Opłat i Prowizji za czynności związane z obsługą kredytu oraz zmianą postanowień umowy.

Ostatecznie, pełnomocnik pozwanej nie podniósł żadnych konkretnych zarzutów dotyczących naliczania przez powódkę odsetek i opłat, Sąd natomiast nie dopatrzył się w tym zakresie sprzeczności zapisów umowy z treścią przepisów obowiązującego prawa lub zasadami współżycia społecznego.

Stosownie do przepisu art.75 ust.1 ustawy Prawo bankowe, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu bank może wypowiedzieć umowę kredytu. Termin wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy - 7 dni (ust.2 art.75 Prawa bankowego).

Zgodnie z art.75c ust.1 ustawy Prawo bankowe, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia (ust.2 art.75c Prawa bankowego).

Przepis art.75c ustawy Prawo bankowe został dodany ustawą z dnia 25 września 2015 roku o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1854) z dniem 27 listopada 2015 roku, a więc już po zawarciu przez strony spornej umowy kredytu. Jednakże, zgodnie z art.12 wskazanej ustawy nowelizującej, znajdował zastosowanie także do umów zawartych przed jego wejściem w życie, a banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej, miały obowiązek dostosować swoją działalność do wymagań określonych w art.75c ustawy Prawo bankowe. W konsekwencji, wymogi przewidziane w przepisie art.75c ustawy Prawo bankowe dotyczące trybu wypowiedzenia umowy kredytu znajdowały zastosowanie także do łączącej strony umowy z dnia 9 lutego 2013 roku.

Skorzystanie z prawa do wypowiedzenia kredytu przez bank powoduje postawienie kredytu w stan wymagalności. Po upływie terminu wypowiedzenia stosunek prawny kredytu ulega rozwiązaniu, a kredytobiorca ma obowiązek spłaty kredytu, wraz z odsetkami i innymi kosztami (w tym prowizją), w dniu rozwiązania umowy (upływu terminu wypowiedzenia), jeśli kredyt został mu już wypłacony (por. np. W. P., „Prawo bankowe”). Po tej dacie bank może też skorzystać z przyjętych zabezpieczeń i przez wykonanie wynikających z nich uprawnień doprowadzić do

zaspokojenia swojej wierzytelności. Jeśli kredytobiorca nie spłaci długu po upływie terminu wypowiedzenia, bank jest też uprawniony do dochodzenia roszczenia, w tym na drodze egzekucyjnej. Wypowiedzenie kredytu należy uznać za uprawnienia kształtujące, zmierza bowiem do rozwiązania stosunku prawnego. Oświadczenie o wypowiedzeniu, aby odnieść zamierzony skutek, musi dojść do adresata w taki sposób, aby mógł się z nim zapoznać (art. 61 k.c.). Możliwość skorzystania przez bank z uprawnienia do rozwiązania umowy za wypowiedzeniem oraz prawidłowość owego wypowiedzenia może podlegać kontroli sądu, zarówno w odrębnym postępowaniu o ustalenie (art. 189 k.c.), jak i w sprawie z powództwa banku o zapłatę.

Zgodnie z łączącą strony umową oraz treścią Regulaminu stanowiącego integralną część umowy, w sytuacji, gdy posiadacz rachunku karty zalega ze spłatą minimalną przez okres dwóch miesięcy, bank pisemnie wzywa go do zapłaty, zaś gdy należności nie zostaną uregulowane w terminie 7 dni od daty odbioru wezwania do zapłaty, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. miała prawo wypowiedzieć umowę. W takim wypadku, od następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia, całe zobowiązanie z tytułu wykorzystanego limitu kredytowego, odsetek, opłat i prowizji stało się wymagalne i traktowane było jako zadłużenie przeterminowane.

Ze złożonych do akt sprawy dokumentów wynika, że powódka wezwała pozwaną pisemnie do spłaty przeterminowanego zadłużenia pismem z dnia 12 lutego 2019 roku, doręczonym pozwanej w dniu 22 lutego 2019 roku, w terminie 14 dni roboczych od doręczenia pisma, przy czym wskazano, że nieuregulowanie zaległości może skutkować wypowiedzeniem umowy kredytu. Jednocześnie powódka poinformowała pozwaną o możliwości złożenia w tym terminie wniosku o restrukturyzację zadłużenia, która obejmować będzie pozostałą do spłaty kwotę kredytu. Pozwana nie uregulowała przeterminowanego zadłużenia w okresie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania. Pozwana nie udowodniła, aby wystąpiła z wnioskiem o restrukturyzację zadłużenia oraz że wniosek ten został uwzględniony przez bank. Pismem z dnia 9 maja 2019 roku, doręczonym pozwanej w dniu 20 maja 2019 roku, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wypowiedziała M. L. umowę o korzystanie z karty kredytowej z dnia 9 maja 2013 roku z zachowaniem terminu 61 dni. Jednocześnie powódka wezwała pozwaną do spłaty zadłużenia w kwocie 5.170,08 zł w terminie 61 dni od otrzymania pisma.

Wobec braku spłaty zadłużenia, należało uznać, że (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. skutecznie wypowiedziała łączącą strony umowę o kartę kredytową z dnia 9 maja 2013 roku i postawiła w stan wymagalności całość zobowiązania (wraz z odsetkami i innymi kosztami wynikającymi z umowy). Termin wypowiedzenia upłynął w dniu 21 lipca 2019 roku. W świetle treści łączącej strony umowy, powódka była uprawniona do naliczania od całej niespłaconej należności odsetek jak za należności przeterminowane od dnia następnego po rozwiązaniu umowy czyli od dnia 22 lipca 2019 roku. Wypowiedzenie to ocenić należy jako skuteczne w kontekście postanowień umowy kredytu, które przyznawały powódce prawo wypowiedzenia umowy z zachowaniem dwumiesięcznego okresu wypowiedzenia, między innymi z uwagi na naruszenie przez pozwaną postanowień umowy o kartę kredytową, a za takie naruszenie należy uznać również brak wymaganej spłaty minimalnej w terminach wynikających z umowy.

Wypowiedzenie spełnia także wymogi stawiane przez przepis art.75 c ustawy Prawo bankowe, który określa zakres obowiązków banku warunkujących możliwość skorzystania z instytucji wypowiedzenia umowy kredytu. Jak wynika z powołanego przepisu, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. Ponadto, w wezwaniu do zapłaty bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Jak powszechnie przyjmuje się w doktrynie i orzecznictwie, powołany przepis art.75c Prawa bankowego ma charakter semidyspozytywny. Określa niezbędne minimum czynności ze strony banku konieczne dla skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu, może jednak zostać zmieniony w umowie kredytu albo osobnym porozumieniu, ale jedynie na korzyść kredytobiorcy np. przez wydłużenie terminu na złożenie wniosku w sprawie restrukturyzacji kredytu, wydłużenie terminu spłaty zadłużenia, wydłużenie postępowania związanego z wysyłaniem wezwań i upomnień (tak między innymi Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 6 czerwca 2019 roku, I ACa 1132/18,

opubl. L., Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie I ACa 1609/17, Sąd Okręgowy w Sieradzu w sprawie I Ca 180/18, Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 września 2016 roku, II CSK 750/15, opubl. L.).

Bank nie może bowiem swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy kredytobiorca popadł w opóźnienie ze spłatą kredytu, jeśli nie wdrożył uprzednio tzw. działań upominawczych. Dokonanie wypowiedzenia umowy kredytowej nie może być bowiem czynnością nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy nawet jeśli istnieją podstawy do podjęcia takiego działania zgodnie z treścią umowy. Jest to bowiem najbardziej dotkliwa sankcja dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych, odpowiednich wezwań (zob. T. Czech, „Obowiązki banku w razie opóźnienia kredytobiorcy ze spłatą kredytu”, Monitor Prawa Bankowego 2016 nr 12, str. 66-78; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 roku, II CSK 750/15, opubl. Legalis 1555664).

Na uwagę zasługuje przy tym, iż powódka wzywając pozwaną do zapłaty należności z tytułu łączącej strony umowy, wychodziła z inicjatywą dokonania restrukturyzacji jej zadłużenia. Wypowiedzenie umowy było ważne i w pełni skuteczne. Brak jest również podstaw do jego kwestionowania z punktu widzenia zasad współżycia społecznego czy nadużycia prawa podmiotowego. Postępowanie strony powodowej przed wypowiedzeniem umowy wypełnia bowiem sformułowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok z dnia 8 września 2016 roku, II CSK 750/15, opubl. L.) postulat dokonania wypowiedzenia umowy kredytu bankowego przez kredytodawcę w sposób, który nie może być nagły i zaskakujący dla kredytobiorcy (nawet przy istnieniu podstaw do wypowiedzenia zgodnie z treścią umowy), a także dokonania tego wypowiedzenia po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych (np. odpowiednich wezwań).

W piśmie procesowym z datą 14 lutego 2020 roku strona powodowa przedstawiła szczegółowy wykaz operacji na rachunku bankowym do spłaty karty kredytowej z dnia 9 maja 2013 roku, z którego wynika że zadłużenie pozwanej opiewa na łączną kwotę 5.317,18 zł, w tym kwota 4.748,35 zł tytułem należności głównej, kwota 532,48 zł tytułem odsetek umownych oraz kwota 36,35 zł tytułem kosztów, opłat i prowizji. Pełnomocnik pozwanej po doręczeniu owego zestawienia operacji nie zgłaszał dalszych zastrzeżeń, co do wysokości należności głównej, należności z tytułu kosztów, opłat i prowizji oraz odsetek umownych. Wysokość owych kwot w sposób jasny i czytelny wynika z przedłożonego wykazu operacji i znajduje pokrycie w treści łączącej strony umowy, której postanowienia nie naruszają obowiązujących przepisów prawa, w tym w zakresie dopuszczalnej wysokości odsetek umownych i odsetek umownych za opóźnienie przewidzianych w art.359 § 2¹ k.c. i art.481 k.c. (w tym w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy).

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od M. L. na rzecz (...) Agricole Bank (...) z siedzibą we W. kwotę 5.317,18 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego, lecz nie wyższymi niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, od kwoty 4.748,35 zł od dnia 7 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty. Żądanie zasądzenia odsetek umownych za opóźnienie od należności głównej od dnia 7 sierpnia 2019 roku zasługiwało na uwzględnienie w świetle łączącej strony umowy. Pismem doręczonym pozwanej w dniu 20 maja 2019 roku umowa kredytu została wypowiedziana przy uwzględnieniu 61 – dniowego terminu wypowiedzenia, który upłynął w dniu 21 lipca 2019 roku. A zatem, już od dnia 22 lipca 2019 roku (...) Agricole Bank (...) z siedzibą we W. był uprawniony do naliczania odsetek umownych za opóźnienie.

Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanej o rozłożenie zasądzonej należności na raty. Zgodnie z art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Należy zaakcentować, że instytucja ta ma charakter wyjątkowy, znajdujący zastosowanie wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Określenie takowych przypadków leży wyłącznie w gestii władzy dyskrecyjnej sądu, który ma szeroki luz decyzyjny w kwestii tego, czy w rozstrzyganym stanie faktycznym zaistniał szczególnie uzasadniony wypadek czy też nie (zob. P. Telenga „Komentarz do art.320 k.p.c. w: A. Jakubecki (red.) „Komentarz aktualizowany do kodeksu postępowania cywilnego” LEX 2014). W judykaturze i piśmiennictwie wskazuje się, że szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w powołanym przepisie zachodzi na przykład jeżeli ze względu na stan majątkowy, zdrowotny, rodzinny i itp. niezwłoczne spełnienie świadczenia lub jednorazowe spełnienie zasądzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe, bardzo utrudnione lub narażałoby pozwanego albo jego bliskich na niepowetowaną szkodę (tak między innymi „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz.” pod red.

prof. dr hab. Andrzej Marciniaka, prof. dr hab. Kazimierza Piaseckiego, Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 27 kwietnia 2016 roku, I ACa 72/16, Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 22 października 2015 roku, I ACa 487/15). Jednakże, podkreśla się, że ochrona, jaką zapewnia dłużnikowi art.320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces. Instytucja z art.320 k.p.c. nie służy tylko zabezpieczeniu interesów pozwanego, lecz może przynieść także korzyść powodowi, chroniąc tego ostatniego przed podjęciem bezskutecznej egzekucji (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 16 kwietnia 2014 roku, I ACa 120/14; wyrok Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2014 roku, V CSK 302/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 kwietnia 2016 roku, I ACa 72/16, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 października 2015 roku, I ACa 487/15). Założeniem komentowanego przepisu jest bowiem uczynienie postępowania wykonawczego (egzekucji) realnym ze względu na określoną sytuację ekonomiczną i finansową dłużnika. Unormowanie to daje możliwość antycypowania trudności mogących wyniknąć w toku postępowania egzekucyjnego, a które można przewidzieć już w fazie postępowania rozpoznawczego (tak między innymi „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz.” pod red. prof. dr hab. Andrzej Marciniaka, prof. dr hab. Kazimierza Piaseckiego). W piśmiennictwie wskazuje się, że szczególnie uzasadniony przypadek, o którym mowa w art. 320 k.p.c., może wynikać także z potrzeby usprawnienia i urealnienia wykonalności orzeczenia oraz uniknięcia egzekucji, jej dolegliwości i kosztów, a przez to zwiększenia szans wierzyciela na uzyskanie zaspokojenia (E. Gapska, Głosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006 roku, III CZP 126/06, OSP 2010, z. 4, poz. 44).

Jednocześnie, w każdym wypadku rozłożenia zasądzzonego świadczenia na raty dochodzi do uszczuplenia uprawnień wierzyciela, stąd potrzeba podejmowania decyzji w tym przedmiocie w sposób szczególnie wyważony i uwzględniający interesy obu stron (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 czerwca 2019 roku sygn. akt I ACa 129/19, Lex 2726792).

Przenosząc powyższe na gruntu przedmiotowej sprawy, zważyć należy, iż pozwana w sprzeciwie nie przedstawiła żadnych okoliczności uzasadniających uznanie, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek przemawiający za rozłożeniem zasądzzonego świadczenia na raty. Natomiast, strona powodowa oponowała przeciwko uwzględnieniu tego wniosku, podnosząc że brak jest jakichkolwiek wpłat ze strony pozwanej od sierpnia 2018 roku, a zatem rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty nie usprawni odzyskania przez wierzyciela należnej mu kwoty. Przed zamknięciem rozprawy M. L. nie złożyła do akt sprawy jakichkolwiek dokumentów, które przedstawiałyby jej sytuację zdrowotną, majątkową czy rodzinną. Pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, nie wniosła o dopuszczenie dowodu z przesłuchania pozwanej na okoliczność sytuacji życiowej, finansowej i zdrowotnej. Przepis art. 6 k.c. ustanawia podstawową regułę dowodową, oznaczającą, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zasada ta znajduje potwierdzenie w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, według którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 k.p.c. zdanie pierwsze). Obowiązek wykazania zasadności wniosku o rozłożenie na raty obciąża zatem zgłaszającego ten wniosek. Pozwana nie podolała temu obowiązkowi. Bierność strony w tym zakresie nie zobowiązuje Sądu - poza wyjątkowymi przypadkami - do prowadzenia dowodu z urzędu. Jak wskazuje się w judykaturze Sądu Najwyższego, nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17.12.1996 w sprawie sygn. akt: I CKU 45/96, OSNC 1997 r., Nr 6-7, poz. 76). Jeśli zatem strona nie przedstawia dowodów, to uznać należy, że dany fakt nie został wykazany (udowodniony). Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, iż pozwana nie udowodniła, aby z jednej strony jej sytuacja życiowa lub materialna była trudna, a z drugiej strony, aby miała realną możliwość spłaty należności w ratach w rozsądnym terminie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. mając na względzie jego wynik. Pozwana, jako strona przegrywająca sprawę w całości, zobowiązana była zwrócić powodce poniesione przez nią koszty procesu. Na koszty procesu zasądzone na rzecz powódki od pozwanej w kwocie 87,69 zł złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 67 zł, opłata

od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty poświadczenia odpisu pełnomocnictwa za zgodność z oryginałem w kwocie 3,69 zł.

Zdaniem Sądu, brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej o jej nieobciążanie kosztami procesu na podstawie art.102 k.p.c. Pozwana nie przedstawiła żadnych twierdzeń, które uzasadniałyby odstępianie przy orzekaniu o kosztach procesu od zasady odpowiedzialności za wynik postępowania ani nie wykazała, że po jej stronie występuje szczególnie uzasadniony wypadek przemawiający za zastosowaniem art.102 k.p.c.